

CIG-Saúde Laboral

Boletín nº 31

Nº 31 ABRIL 2019 CIG - GABINETE TÉCNICO CONFEDERAL DE SAÚDE LABORAL

www.cigsaudelaboral.org

SUMARIO

CAMPAÑA DA DEREITA POLÍTICA E EMPRESARIAL PARA QUE AS MUTUAS TAMÉN CONTROLÉN AS BAIXAS LABORAIS POR ENFERMIDADE COMÚN

INFORMACIÓN

PROCEDEMENTO XERAL DE ACTUACIÓN EN CASO DE ENFERMIDADE OU ACCIDENTE QUE IMPIDA TRABALLAR

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

ANÁLISE/OPINIÓN

A SEGURIDADE SOCIAL, AS EMPRESAS COLABORADORAS, AS MUTUAS E O PARTIDO POPULAR: CRÓNICA DUNHA XESTIÓN NEFASTA E IRREGULAR

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

ANÁLISE/OPINIÓN

A ENQUISA HIXIÉNICA, UNHA FERRAMENTA IMPRESCINDIBLE NO PROCEDEMENTO DE AVALIACIÓN DE RISCOS

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

EDITA: Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

Campaña da dereita política empresarial para que as mutuas tamén controlen as baixas laborais por enfermidade común

FINANCIADO POR:

CÓD. ACCIÓN: AT2018-0038

GOBIERNO DE ESPAÑA

MINISTERIO DE TRABAJO, MIGRACIONES Y SEGURIDAD SOCIAL

FUNDACIÓN ESTATAL PARA LA PREVENCIÓN DE RIESGOS LABORALES, F.S.P.

Confederación Intersindical Galega

Campaña da dereita política e empresarial para que as mutuas tamén controlen as baixas laborais por enfermidade común

A Confederación Española de Organizacións Empresariais (CEOE) pretende que as mutuas controlen tamén as baixas laborais por enfermidade común, ata agora reservadas á sanidade pública, argumentando a súa preocupación por un supostamente elevado absentismo laboral. Dende os últimos meses do anterior Goberno do PP ata o día de hoxe, as organizacións empresariais e especialmente a CEOE levan activado unha campaña para reclamar a transferencia ás mutuas colaboradoras da Seguridade Social da xestión das baixas laborais por continxencia común, non dubidando para conseguir o seu obxectivo en fabricar unha serie de grandes e insidiosas mentiras coas que poder xustificar tan aberrante decisión.

Efectivamente, dende a década dos 90 as organizacións empresariais e os partidos políticos de dereitas do Estado español, co apoio dos medios de comunicación defensores a ultranza do modelo neoliberal, están a levar a cabo unha continuada e persistente campaña de engano e desinformación para manipular unha vez máis a percepción social e a opinión pública, en relación ao verdadeiro alcance e dimensión do absentismo laboral.

Campaña de manipulación con fortes intereses económicos e políticos, que se agochan e camuflan con supostos fraudes xeneralizados dos traballadores/as enfermos en situación de incapacidade temporal (IT), que este entramado político-empresarial cualifica malintencionadamente como absentismo laboral.

Segundo a Organización Internacional do Traballo (OIT) o absentismo laboral é: "a non asistencia ao traballo por parte dun empregado do que se pensaba que ía asistir, quedando excluídos os períodos vacacionais e as folgas, o absentismo laboral de causa médica, así como o período de baixa laboral atribuíble a unha incapacidade do individuo".

Esta definición de absentismo laboral que como non podería ser doutra maneira está asumida e integrada pola gran maioría dos países europeos da nosa contorna, por corresponder esta definición a unha delimitación, aquilatada, rigorosa e axustada a dereito, en relación ao que pode ser considerado ou non como absentismo laboral, é en cambio manipulada pola dereita neoliberal española para criminalizar ás clases traballadoras e xustificar deste xeito as medidas políticas que eliminan dereitos sociais e laborais dos traballadores/as á vez que incrementan o poder e o beneficio económico das empresas e o capital.

Para levar a cabo esta campaña de desinformación, o entramado neoliberal político-empresarial apóiase en informes sobre o absentismo laboral do tipo dos que elaboran anualmente entidades

empresariais de intermediación laboral como ADECCO, e no que neste caso os empresarios/as levan fundamentando a súa argumentación en relación ás súas reclamacións polo suposto absentismo laboral.

Segundo o informe de ADECCO sobre absentismo laboral de finais do ano 2017, no ano 2016 computáronse no Estado español un total de 225 horas pagadas e non traballadas por cada traballador/a, dos que o 68'6% das mesmas correspondían a períodos vacacionais e festivos; o 21,9% a incapacidade laboral (baixas médicas); o 4,3% a permisos por maternidade; o 3,1% a formación e acción sindical e tan só un pequeno 1,2% a ausencias inxustificadas, que realmente representarían o auténtico e verdadeiro absentismo laboral.

Así as cousas resulta bochornoso e de todo punto inxustificable que con estes datos enriba da mesa, as organizacións empresariais e a dereita política española monten unha campaña de sospeita de fraude xeneralizados por parte dos traballadores/as de baixa por IT, incluíndo as baixas por enfermidade, os períodos vacacionais, os festivos e os propios permisos por maternidade, computándose incrivelmente todas estas situacións como absentismo laboral.

En realidade o *bulo* do absentismo laboral inxustificable no Estado español responde a unha gran mentira que as cifras e estatísticas oficiais desmenten con contundencia, sendo na práctica tan irrelevante e anecdótico que incluso podemos afirmar que os traballadores/as do Estado español se atopan entre os traballado-

res/as con menor absentismo laboral inxustificable de toda Europa.

Como xa aconteceu no pasado recente para xustificar a fatídica e perniciosa Lei de reforma das mutuas colaboradoras da Seguridade Social, nesta ocasión as patronais empresariais en comandita coa dereita política neoliberal pretenden xerar un estado de opinión favorable para implantar unha nova reforma que amplíe as competencias das mutuas colaboradoras da Seguridade Social ao campo das baixas laborais por continxencia común. Especialmente daquelas baixas por IT relacionadas con problemas músculoesqueléticos (34,87%), patoloxías traumáticas (12,67%) ou por problemas de carácter mental ou psicolóxico (12,03%) que na actualidade supoñen as causas máis importantes de baixa por IT en con-

tinxencias comúns no panorama laboral do Estado español.

Como parte desta estratexia de desinformación, a dereita política e económica a través dos seus moitos medios de comunicación afíns están a introducir a falsidade de que as mutuas están a realizar nos últimos anos unha xestión impecable das baixas por IT, protexendo a saúde dos traballadores/as, acelerando os procesos de recuperación, aforrando cartos ao erario público e minimizando os casos de litixiosidade cos traballadores/as que, segundo eles, están moi ledos cos servizos e a atención que reciben.

Nada máis lonxe da realidade, a auténtica verdade é que nos últimos 6 anos tense producido

un importante incremento das reclamacións realizadas polos traballadores/as ás Mutuas Colaboradoras da Seguridade Social que, desde o ano 2012 ao ano 2017 e tal e como se pode extraer do *Informe de Reclamacións* do ano 2017 publicado polo propio Ministerio de Emprego e Seguridade Social, este tipo de reclamacións se teñen incrementado nada menos que nun estratosférico 75%, o que claramente revela o crecente grao de insatisfacción e desconformidade coas actuacións promovidas polas mutuas, instrumentalizadas como están polas entidades empresariais e a dereita neoliberal española.

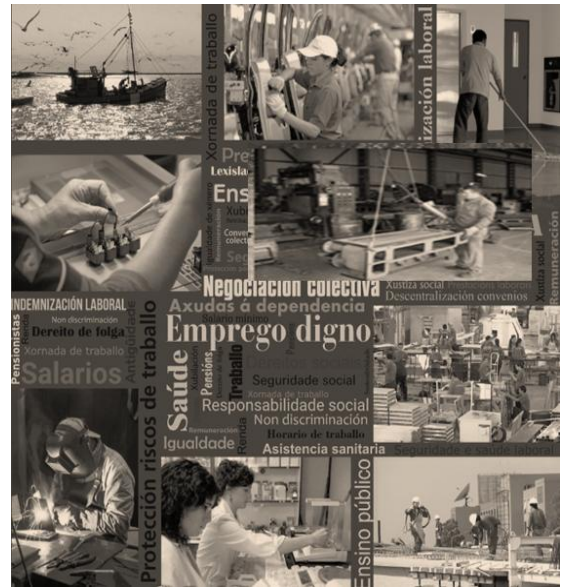
De entre as reclamacións realizadas polos traballadores/as, as máis habituais son por **des-**

conformidade coa cualificación da continxencia (23,76%) debido a que as mutuas na maior parte dos casos, por principio e sistematicamente, negan a orixe laboral das lesións ou accidentes laborais, aínda que estes sexan evidentes, e derivan ao traballador/a e todos os custos asistenciais aos Servizos Públicos de Saúde, sobrecargando irregularmente a viabilidade da Sanidade Pública, transferíndolle custos económicos que as mutuas legalmente terían que asumir. A segunda causa de reclamación ás mutuas está referida ás **desconformidades coa alta médica** (18,75%), debido a que en moitísimas ocasións as mutuas aceleran en extremo os procesos de recuperación, ata tal punto que ás veces proceden a darlle a alta ao traballador/a cando este/a aínda está en tratamento e/ou en proceso de recuperación.

O aumento que nos últimos anos se está a producir de traballadores/as afectados/as por enfermidades profesionais coincide cunha cada vez maior infradeclaración das mesmas - consecuencia do seu non recoñecemento nin identificación-, circunstancia esta na que as mutuas colaboradoras da seguridade social están tamén a xogar un papel relevante, dificultando en extremo o recoñecemento dunhas patoloxías laborais que en moitas ocasións pola súa propia natureza de xestión progresiva e silenciosa, diferida no tempo, facilitan a súa negación e ocultación.

Resulta significativo que a pesares do desgraciado e constante incremento da sinistralidade

laboral que se está a producir nos últimos anos, con datos contrastados que nin sequera poden verse maquillados pola importante bolsa de infradeclaración de accidentes, as asociacións empresariais non parecen neste caso preocupadas por tan terrible e inxusta situación.

Sería convinte e recomendable que as empresas e as súas organizacións representativas comezasen a asumir a súa extraordinaria responsabilidade en relación aos accidentes de traballo e as enfermidades profesionais, como consecuencia das súas importantes e inadmisíbeis negligencias en materia de prevención riscos e saúde laboral, que tanto sufrimento e enfermidade supoñen mensualmente a milleiros e milleiros de traballadores/as.

Traballadores/as accidentados, lesionados e enfermos como consecuencia da non prevención das empresas, por enriba teñen que soportar as campañas de criminalización e acoso dunhas organizacións patronais sen o máis mínimo sentido do compromiso ético e social no marco dun contexto laboral digno, res-

ponsable e seguro. Empresas que só aspiran, na procura obsesiva do maior beneficio, a escravizar, someter e controlar aos traballadores/as como simple man de obra de usar e tirar, sen importarlles o máis mínimo as consecuencias que desta ilimitada avaricia se derivan para os traballadores/as e as súas familias.

O proxecto do anterior Goberno do PP, agora por sorte paralizado como consecuencia do seu desprazamento do poder, nin corruxa a falta de transparencia existente na xestión das mutuas

colaboradoras da Seguridade Social (*ver artigo terceiro neste mesmo número*), nin moito menos garantía unha mellor atención e coidado da saúde dos traballadores/as; máis ben ao contrario, afondaba na destrución de dereitos fundamentais á seguridade e a saúde da maior parte da poboación, supoñendo un paso máis no progresivo proceso de privatización da sanidade pública coa intención de facilitar unha enorme fonte de beneficio á sanidade privada e aos capitais especulativos multinacionais, aos que tan diligentemente serven as organizacións de ideoloxía neoliberal.

Utilizar directa ou indirectamente a presión, a coacción, a ameaza e o maltrato aos traballadores/as enfermos, ocultando, minimizando ou forzando a recuperación das súas doenzas, aproveitando o enorme poder outorgado ás mutuas para cumprir con este cometido -encomendado polo anterior goberno do PP-,

resulta cando menos ruín, mesquino e intolerable nunha sociedade democrática e de dereito que aspira a unha cohesión social baseada na xustiza, na dignidade e a igualdade dos seus cidadáns.

O presentismo laboral forzado como forma de

evitar as represalias, as horas extras traballadas e non pagadas, os salarios de pobreza, as malas condicións de traballo, a non prevención ou ter que ir enfermos a traballar por medo a un despedimento doado e barato de executar, nin poden nin deben seguir a ser os parámetros que definen e caracterizan o actual e inxusto sistema laboral creado polo PP, tal e como acreditan os últimos informes de ámbito europeo: *European Job Quality Index* e a *Sexta Enquisa Europea sobre as Condicións de Traballo* (Eurofound), recollidos no noso artigo: *“Radiografía sobre a calidade do emprego e as condicións de traballo no*

Estado español”, publicado no anterior *Boletín CIG-Saúde Laboral* nº 30 colocando ao Estado español entre os estados europeos que peor tratan aos seus traballadores/as en absolutamente todos os parámetros analizados. Dito de outra maneira “cum laude” en desigualdade, maltrato e iniquidade laboral.

A reforma ou derogación da actual Lei de Mutuas debería formar parte dos obxectivos prioritarios da clase traballadora. As mutuas non poden seguir a ser xestionadas como organizacións empresariais ao exclusivo servizo das empresas e de costas aos traballadores/as cuxo deber é protexer. Faise necesario activar unha contundente resposta sindical e social na defensa inalienable do dereito á saúde de todos os traballadores/as

e dunha sanidade pública que debe ser a garantía do exercicio de dito dereito.

www.cigsaudelaboral.org

Secretaría Confederal de Emprego, Industria e
Saúde Laboral

Tif.: 981 35 87 50. Fax 981 35 87 60

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

Rúa Eduardo Pondal, 41-43 entrecán

15403 Ferrol

Tif.: 981 35 94 49. Fax 981 35 94 49

saúdelaboral@galizacig.net

Depósito Legal:
C428-2012

Os contidos publicados son responsabilidade exclusiva do Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral da Confederación Intersindical Galega e non reflicten necesariamente a opinión da “Fundación Estatal para la Prevención de Riesgos Laborales F.S.P.”

Edita: Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral. www.cigsaudelaboral.org